

De geschiedenis van Sikkens

De geschiedenis van Sikkens van 1792 tot heden

In 1792 begon huisschilder Wiert Willem Sikkens in de stad Groningen met de productie van Sikkens Lakken. Als stokerij gebruikte hij een poortje in de Groninger stadswal en voor de verkoop kocht hij een pand aan de Herestraat, de beste winkelstraat van de stad. In de rustig gelegen lakstokerij had hij geen last van pottenkijkers en was hij niemand tot last. In de drukke Herestraat verkocht hij naast verf en lak ook glas, hout en gereedschappen aan collega-schilders en anderen. De zoon van de stichter, Geert Willem, nam het bedrijf over en betrok in 1837 ook zijn zwager Willem Penaat bij de productie. Als naam kozen zij G.W. Sikkens & Co, wat een synoniem werd van kwaliteit en vakmanschap.

1. BEKEND IN BINNEN- EN BUITENLAND

De zaken breidden zich uit. Na het overlijden van Geert Willem Sikkens liet Willem Penaat in 1869 een nieuw fabriekje bouwen buiten de stad. Sikkens lakken waren inmiddels goed bekend en werden veel gevraagd, tot in Duitsland toe. In Emden werd een filiaal ingericht. De groei zette door. In 1903 betrokken de twee zoons Penaat, Willem en Johannus, een grotere fabriek op het nieuwe industrieterrein Helpman. Er volgden diverse uitbreidingen met machines, gebouw, magazijnen en zelfs een laboratorium waar de kwaliteit werd bewaakt en nieuwe producten werden ontwikkeld, zoals Japanlakken (rond 1900) en sneldrogende autolakken (in 1924) die het mogelijk maakten een auto binnen zes dagen opnieuw perfect af te werken.

2. NIEUWE PRODUCTEN VOOR NIEUWE DOELEINDEN

Een grote omwenteling bracht de introductie van celluloselak in 1928. Een speciale fabriek verrees en vooral de industrie deed zijn voordeel met deze moderne lak. Sikkens technici leerden de afnemers om te gaan met de verfspuit en overal in Nederland werden grossiers aangesteld om snelle levering te garanderen. De meest uiteenlopende producten werden met de nieuwe Sikkens lakken afgewerkt: auto's, vliegtuigen, treinen, schrijfmachines, meubelen, schoenen, wandelstokken, badgeiserafzet, poppen, schilderijlijsten en nog veel meer. Voor de huisschilders begon ook een nieuw tijdperk toen (in 1934) de synthetische lak Rubbol A-Z beschikbaar kwam. Al die moderne producten en nieuwe verwerkingsmethoden werden vergezeld door duidelijke informatie in de vorm van technische instructies, kleurkaarten en regelmatig verschijnende tijdschriften als 'Sikkens Omroep' en 'Rubbol Varia'.

3. EEN GROOTSCHEEPSE VERHUIZING

De stad Groningen werd te klein voor de steeds uitbreidende Sikkens fabrieken en in 1939 verhuisde het hele bedrijf naar het westen van het land. In Sassenheim werd een compleet nieuw en modern complex betrokken. De tweede wereldoorlog vertraagde de verdere groei. De import van buitenlandse grondstoffen was onmogelijk. In de laboratoria werd veel tijd besteed aan de ontwikkeling van kunstharsen. Met succes. Het leidde zelfs tot oprichting van het kunstharsbedrijf 'Synthese' (in 1947), nu 'Akzo Nobel Resins'. Direct na de oorlog hervatte Sikkens zo snel mogelijk de levering aan de afnemers: voor gebouw, verkeersmiddelen en industrieproducten.

4. BESCHERMING EN VERFRAAIING

In het gehele land was het onderhoud van gebouwen tijdens de oorlog verwaarloosd en een grondige aanpak was noodzakelijk. Als oplossing introduceerde Sikkens het Periodeschema, een meerjaren aanpak die een betere bescherming van gebouwen garandeerde en bovendien kosten bespaarde. Behalve op efficiënt onderhoud werd ook gelet op de verfverfraaiing. Sikkens introduceerde het 'Functioneel gebruik van kleuren'. Adviseurs trokken het land in om verantwoorde kleurenschema's te maken voor gevels om zo een extra dimensie toe te voegen aan vakkundig schilderwerk. De kleurenwaaier van Sikkens werd een geducht wapen in de handen van architect en schilder en Nederland werd er mooier en fleuriger door. Sikkens Groep levert elke soort verf.

Van oudsher specialiseerde Sikkens zich in de productie van hoogwaardige lakken voor professionele verwerkers. Maar er was ook vraag naar andere verfsoorten. Daarom besloot Sikkens in de jaren 50 en 60 om enkele bekende fabrieken over te nemen. Alpha muurverven, Flexa doe-het-zelf verven, Smits' scheeps- en constructieverven en Cetabever beitsen completeerden het Sikkens aanbod.

Daarnaast waren in het buitenland enkele productie-eenheden geopend: Sikkens Fama in België, Condorverven in Zweden, Sikkens SpA in Italië en Sikkens Lackfabrieken GmbH in Duitsland verzekerden buitenlandse afnemers een snelle levering. Het geheel (plus enkele grondstoffenfabrieken zoals Synthese) werd ondergebracht in houdstermaatschappij Sikkens Groep.

5. VIA KZK EN KZO NAAR AKZO

Schaalvergroting werd het modewoord in de jaren 70. Sikkens liep daarin voorop. In 1962 sloot de Sikkens Groep zich aan bij Koninklijke Zout Ketjen, de een jaar eerder ontstane chemische alliantie. In 1965 fuseerde KZK met Koninklijke Zwanenberg Organon. Deze twee werden in 1969 gekoppeld aan de AKU, de Algemene Kunstzijde Unie, en zo ontstond AKZO. Dat was het begin van een Europese groei. In Duitsland werd de verffabriek Lesonal (sinds 1858) aangekocht en in Frankrijk Astral (sinds 1855). Samen met de Sikkens groep vormden deze drie AKZO Coatings. De bedrijven combineerden hun jarenlange ervaring, wat leidde tot een integratie van productie en distributie en een verbreding en verbetering van het aanbod.

6. NIEUWE PRODUCTEN EN VEEL MEER KLEUREN

We zullen ons hier niet verdiepen in alle nieuwe producten en systemen die Akzo Coatings ontwikkelde voor de industrie, op het gebied van autolakken en ten behoeve van off-shore, lucht- en ruimtevaart, enz. Als we ons beperken tot de nieuwtjes op het terrein van decoratieve coatings, valt er al meer te melden dan op deze site past. Laten we allereerst de opkomst noemen van de kleurenmengsystemen. Deze techniek maakt het mogelijk dat een haast oneindig aantal kleuren in een handomdraai gemaakt kan worden zonder dat kostbare extra voorraden nodig zijn. Een ruimer aanbod en minder kosten dus. Niet alleen de schilders profiteren hiervan; ook de doe-het-zelvers die via de Flexa-winkelier aan elke mode kunnen meedoen. Dankzij computertechnologie zijn de moderne mengsystemen nog sneller en preciezer dan de 'oude'.

7. DE SNELLE VERANDERINGEN VAN NU

De gekoppelde internationale research van Akzo Coatings bracht een steeds doorgaande stroom van nieuwe en verbeterde producten op gang. Sterkere transparante lakken in de 'Filter 7' reeks, waar kleine ingebouwde spiegeltjes de verwoestende UV-straling voorkomen. Watergedragen verfsystemen en 'High Solids' die de voor het milieu schadelijke emissie van oplosstoffen reduceren. Interieurverven die bijzondere effecten opleveren. Systemen voor ijzersterke en decoratieve vloer- en wandafwerking. Het aantal mogelijkheden is zo groot, dat zelfs de vakman er de documentatie op moet naslaan. Gelukkig heeft Akzo Coatings die volop. Baseer uw verfkeuze dus niet op de ervaring van vorig jaar, van vorige week of zelfs gisteren. De wereld van kleur en verf, van bescherming en verfverfraaiing verandert per dag. Er zijn steeds opnieuw verrassende mogelijkheden.

8. AKZO NOBEL WERKT WERELDWIJD

Vanaf de jaren 70 bleef Akzo Coatings doorgroeien door de bouw en aankoop van fabrieken in West- en Oost-Europa, in Noord en Zuid-Amerika, in Azië en Afrika. In 1993 kwam een fusie tot stand met het Zweedse concern Nobel, gespecialiseerd in lakken en vernissen sinds 1871. Ondanks de sterke groei en wijde verspreiding bleven de goede dingen uit het verleden behouden.

De bekende merknamen werden niet weggegooid. Sikkens lakken, Flexa doe-het-zelf verven, Cetabever beitsen, Alpha muurverven, ze staan nog steeds voor u klaar, met de beproefde kwaliteit en in de

modernste kleuren. Om redenen van efficiency en milieuzorg zijn kleinere fabrieken gesloten. Daarom komt uw beits niet meer uit Beverwijk en uw muurverf niet uit Alphen aan den Rijn. De kwaliteit is echter gegarandeerd. Akzo Nobel heeft en houdt kwaliteit en service hoog in het vaandel. Net zoals Wiert Willem Sikkens dat al in 1792 deed.

**Akzo Nobel Decorative Coatings B.V. Postbus 3, 2170 BA Sassenheim, Nederland. Afdeling Technical Support,
Tel.: 071-3083400, Internet: www.sikkens.nl.**

De doeltreffendheid van onze systemen berust op jarenlange praktijkervaring en laboratoriumresearch. Wij staan ervoor in, dat de kwaliteit van het volgens onze systemen vervaardigde werk voldoet aan de eigenschappen die Akzo Nobel Decorative Coatings B.V. heeft toegezegd, mits de onzerzijds gegeven voorschriften strikt zijn opgevolgd en het werk is uitgevoerd naar de eisen van goed vakmanschap. Wij wijzen iedere aansprakelijkheid af, indien het eindresultaat ongunstig is beïnvloed door factoren waarop wij geen controle hebben. De afnemer dient met de hem normaal ten dienste staande middelen te controleren of de geleverde producten geschikt zijn voor de beoogde toepassing. Bij het verschijnen van een nieuwe uitgave verliest dit technisch documentatieblad zijn geldigheid.